Poštnina plačana v gotovini

Leto LXII. Štev. 70.

V Ljubljani, v sredo 27. marca 1929.

Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Svečan podpis prijateljskega pakta z Grčijo

Danes opoldne je bila v zunanjem ministrstvu podpisana prijateljska in arbitražna pogodba med Jugoslavijo in Grčijo

Beograd, 27. marca. Danes dopoldne je bila v mali svečani dvorani zunanjega ministrstva podpisana prijateljska in arbitražna pogodba med Jugoslavijo in Grčijo. Kmalu po 11. so se zbrali v dvorani vsi višji uradniki zunanjega ministrstva in grškega poslaništva. Ob 11. je odšel tajnik zunanjega ministrstva g. Subotić na grško poslaništvo, kjer so še enkrat primerjali besedilo pogodbe. Ko je bila ugotovljena popolna enakost obehizvodov, je bilo vse pripravljeno za podpis.

Malo pred 11. sta prispela v zunanje ministrstvo zastopnik zunanjega ministra dr. Kosta Kumanudi in grški zunanji minister Karapanos. Navzoči so bili tudi nekdanji zunanji minister dr. Ninčić, nadalje grški poslanik Polihroniades in grški poslanik v Parizu dr. Politis, predstavniki grško - jugoslovenske lige, zastopniki gospodarskih organizacij in mnogo domačih in inozemskih novinarjev.

Točno ob 11. je nato sledil podpis pogodbe. Po podpisu sta dr. Kumanudi in Karapanos v kratkih govorih izrazila svoje zadovoljstvo nad doseženim sporazumom, ki naj pripomore do še tesnejšega sodelovanja med obema državama in učvrsti staro prijateljstvo.

Po svečanem podpisu sta oba zunanja ministra sprejela novinarje ter jim podala krajše izjave. Pakt bo veljal za dobo petih let.

Nadaljni program dela vrhovnega zakonodajnega sveta

Na dnevnem redu so vinski zakon, zakon o cestah in zakon o centralni državni upravi. — Vprašanje ukinitve ministrstev še ni definitivno rešeno.

— *Beograd*, 27. marca. V ponedeljek je vrhovni zakonodajni svet radi katoliških velikonočnih praznikov odgodil svoje delo, ki ga bo nadaljeval 4. aprila. Program nadaljnega dela vrhovnega zakonodajnega sveta še ni določen. V raznih ministrstvih je pripravljenega več gradiva, ki je bilo predloženo v pregled predsedniku vlade in ki bo nato predloženo vrhovnemu zakonodajnemu svetu. To gradivo bo pregledano v predsedstvu vlade do prihodnjega sestanka sveta. Poleg že omenjenih zakonskih načrtov, kakor predloga novega *vinskega zakona*, ki je bil izdelan v ministrstvu za kmetijstvo, se sedaj obravnava tudi novi *cestni zakon*, ki se mu pripisuje posebna važnost zaradi izpopolnitve in zboljšanja prometa na naših cestah. Izdelan je bil istotako tudi že *pravilnik o inženjerskih izpitih*, ki je bil včeraj predložen predsedniku vlade za vrhovni zakonodajni svet.

Zdi se, da program dela vrhovnega zakonodajnega sveta zaradi tega še ni določen, ker še ni ugotovljeno, kateri izmed pripravljenih zakonov se mu more takoj predložiti. Glavni razlog pa je ta, da se namerava do 4. aprila dovršiti *zakon o centralni državni upravi* in ga takoj kot prvega spraviti v razpravo po veliki noči. Po gotovih informacijah je ta zakon že pripravljen ter so vsa njegova načela že ugotovljena. Odprto je samo še vprašanje, katera ministrstva naj se združijo in katera ministrstva naj se pri združitvi podrede drugim. Poučeni krogi so mnenja, da se bodo mogla vsa ta vprašanja do določenega roka rešiti ter sprejeti potrebni sklepi. Ukinjenje gotovih ministrstev ni lahko stvar, ker obstoje mnogi razlogi za razne kombinacize in je treba najti najbolj primerno solucijo. Zaenkrat je gotovo, da bodo ukinjena ministrstva narodnega zdravja, ver, pošte in brzojava ter agrarne reforme.

Kolikor se doznava, bo zakon o centralni državni upravi okvirni zakon. Podrobnosti, ki naj bi jih obsegal ta zakon, se bodo uredile s posebnimi uredbami in zakonito močjo. Načrt zakona določa v glavnem število ministrstev in z ozirom na to istotako, katera ministrstva se imajo ukiniti in katera združiti. Z zakonom o centralni upravi se določa tudi položaj ministrov v ministrstvu, oziroma njihova kompetenca. Zanimivo je, da zakon o centralni upravi ne določa ustanove državnih podtajnikov. Namesto tega bo posameznim ministrom prepuščena možnost, da si določijo enega ali dva strokovnjaka kot pomočnika.

Novi osnovnošolski zakon

— **Beograd**, 27. marca. Načrt zakona o osnovnih šolah je že pripravljen. Kakor se doznava, bo zakon povsem prilagoden dejanskim potrebam podeželskih občin in mest. Posebna pozornost se posveča tudi ročnim spretnostim, obrti in trgovini. V zakonu se določa, da ima zgradili država tudi večje število novih osnovnih šol, v koliko pa to ne bo mogoče, se bo zgraditev novih šol poverila občinam, ki bodo v to svrho lahko uvedle posebne naklade na davke. Zakon o osnovnih šolah bo sankcioniran še v tekočem letu, najbrž še do konca junija.

Izplačilo poslanskih dnevnic

— **Begrad**, 27. marca. Blagajna bivše Narodne skupščnie objavlja, da bodo bivšim poslancem 20. aprila izplačane dnevnice za mesec januar. Glede poslancev bivše KDK odločitev še ni padla, zatrjuje pa se, da jim dnevnice ne bodo izplačane.

Zopet vojna na Kitajskem

— **Šanghaj**, 27. marca. **Kakor se doznava iz merodajnega kitajskega vira, je Nanking napovedal Hankavu vojno.**

Iz ljubljanske kronike

V noči od ponedeljka na torek je bila v Lasanovi gostilni v Mostah zbrana večja družba gostov, med njimi tudi mesarski pomočnik France Stirn, samska delavca France Jerančič in Martin Joklič ter kurjač Anton Karpe. O polnoči je družba zapustila lokal in se napotila proti domu. Stirn in Jerančič sta ga imela malce preveč pod kapo in nenadoma se je med njima vnel prepir. Baje je šlo za Stirnovo dekle Jožico. Jerančič je bil precej podjeten in ubiral je vse strune da se prikupi dekletu. Iz žepa je potegnil orglice in začel na vse pretege svirati. Stirn je nekaj časa poslušal njegove srčne izlive, končno je pa njegova jeza prekipela, naglo je potegnil iz žepa nožič in zamahnil proti Jerančiču. Sunil ga je večkrat v glavo in ga lažje poškodoval. Obema se je pridružil Joklič, ki je hotel razboritega Stirna pomiriti. Naletel pa je slabo. Stirn se je naglo okrenil in sunil tudi njega in Karpeta z nožičem večkrat v hrbet. Res sreča je bila, da ni imel Stirn večjega noža, sicer bi se lahko pripetila težja nesreča.

Janežiča je kasneje našel vsega okrvavljenega in slonečega na plotu službujoči stražnik in ga dal prepeljati v bolnico, dočim sta ostala dva ranjenca že odšla sama. V bolnici so vse tri obvezali in jih poslali domov. Joklič in Karpe sta pri zaslišanju izpovedala, da sta bila popolnoma trezna in da se nista vmešavala v prepir, ki ga je imel Stirn z Jerančičem. Hotela sta ju samo pomiriti, a sta slabo naletela. — Stirn bo imel sitnosti na policiji in morda tudi na sodišču, kjer mu bodo jezo ohladili.

Snoči okoli 23 je začelo goreti v prvem nadstropju stranskega trakta Kranjske hranilnice v Knaflovi ulici. Ogenj se je precej naglo širil in je bila nevarnost, da se razširi na vse poslopje. K sreči je požar opazil policijski uradnik g. Gregorič, ki se je vračal iz službe. Pohitel je takoj v uredništvo »Jutra« in telefonično pozval rešilno postajo na pomoč. Poklicni in za njim! prostovoljni gasilci so prispeli že čez nekaj minut in posrečilo se jim je ogenj kmalu zajeziti. V stranskem traktu suše stene s pečicami, v katerih gori koks. Ena teh pečic je stala preblizu okna in tako se je vnel les na oknu. Škoda je neznatna.

Zagrebškim morilcem na sledu?

Po informacijah beograjske policije bo umor v par dneh pojasnjen. — Rapajić dokazuje svoj alibi.

— *Beograd*, 27. marca. Tukajšnja policija je prejela iz Zagreba poročilo, da je preiskava v zadevi umora Toniske Schlegla že pred zaključkom. Zagrebška policija je tekom zadnjih dni aretirala več oseb, o katerih sumi, da so soudeležene pri umoru. Prepričana je, da je med njimi tudi storilec sam. Zaenkrat se še ne more reči, kdo je atentator, toda obroč se vedno bolj oži in že za prihodnje dni je pričakovati večje jasnosti. V Beogradu aretirani Toni Matošić, na katerega se docela strinja opis atentatorja, je bil prepeljan v Zagreb.

— *Beograd*, 27. marca. Današnji listi objavljajo izjavo direktorja »Vidovdana« Dobroslava Jevdjevića, ki pravi med drugim: Docela deplasirana in fantastična je vest, da bi bil morilec Tonija Schlegla sotrudnik »Vidovdana« Bogoljub Rapajić, ki je usodnega dne po mojem naročilu odpotoval v Zagreb, da dobi od Svetozarja Pribičevića interview za »Vidovdan«. Popoldne istega dne je posetil uglednega industrijalca Teslića. Nihče pač ne bo mislil, da bi hotel jaz vlačiti svojega bivšega šefa Svetozarja Pribičevića v take zadeve. Rapajić je z lahkoto dokazal svoj alibi. Kritično noč je prebil v družbi lastnika kavarne »Royal«, nekega policijskega uradnika in dveh zagrebških meščanov. Po mojih informacijah Rapajić samo zaradi tega še ni bil izpuščen, ker policija še ni mogla najti vseh onih oseb, ki jih je Rapajić navedel v dokaz svojega bivanja v Zagrebu.

— **Zagreb**, 27. marca. Čeprav je preteklo že več dni po senzacijonalnem umoru predsednika »Jugoštampe« Tonija Schlegla, vendar obširna preiskava še ni rodila nobenih pozitivnih rezultatov. Policijske oblasti niso samo v Zagrebu, temveč tudi v drugih večjih mestih mobilizirale ves svoj aparat, da bi izsledile zločince, vendar pa se doslej še ni moglo ugotoviti, kdo so bili povzročitelji umora. Izvršenih je bilo več aretacij v raznih mestih države, ki pa se bodo brškone izkazale kot pogrešne. Kakor znano, se je te dni poročalo, da sta bili aretirani v Karlovcu dve sumljivi osebi, nadalje, da je bil aretiran v Novem Sadu sotrudnik lista »Vidovdana« Rapajić, ki je bil baš usodne dni v Zagrebu, in včeraj so aretirali tudi v Beogradu nekega sumljivega človeka, dozdevnega trgovca.

Vse aretirance so na zahtevo zagrebške policije prepeljali v Zagreb. Kolikor pa se doznava, se je Rapajiću že posrečilo doprinesti alibi, ker je bil onega večera, ko je bil Toni Schlegel umorjen, v Zagrebu v družbi svojih tovarišev ter je prišel v Zagreb samo v poslovnih zadevah. Ker imajo majhni vzroki pri zasledovanju zločinov pogosto velike posledice, je povsem umevno, da policijske oblasti proučujejo vsako najmanjšo kombinacijo, ki se pojavi. O podrobnostih preiskave se seveda v interesu zasledovanja zločincev ne izdajajo za javnost nobena točnejša poročila.

Hišni posestniki zahtevajo brezpogojno ukinitev stanovanjskih omejitev

Deputacija hišnih posestnikov pri ministrskem predsedniku in ministru socijalne politike. — Omogoči naj se svobodna konkurenca.

— *Beograd*, 27. marca. *Včeraj je posetila ministrskega predsednika in ministra socijalne politike deputacija Zveze društev hišnih posestnikov. Slovenske hišne posestnike je v deputaciji zastopal g. Ivan Frelih iz Ljubljane. Deputacija je obrazložila stališče hišnih posestnikov ter zahtevala, naj se stanovanjske omejitve s 1. majem definitivno in brezpogojno ukinejo, ker so se stanovanjske razmere sedaj že tako spremenile, da je na razpolago dovolj praznih stanovanj. Zato se mora z ukinitvijo vseh omejitev omogočiti prosta konkurenca, ki bo sama po sebi regulirala višino najemnine.*

Pretresljiva otroška tragedija

Spor za piruh. — Šestletni deček ubil svojo sestro in nato izvršil samomor.

— **Dublin**, 27. marca. Tu se je odigrala te dni pretresljiva otroška tragedija. Šestletni sin nekega delavca je prejel v dar od neke dame, ki je po nalogu dobrodelne akcije obiskovala siromašne družine, piruh iz čokolade. Deček je moral varovati svojo štiriletno sestrico v času, ko je njena mati bila zaposlena v tovarni. Spremil je damo do vrat stanovanja. Med tem se je mala sestrica polastila čokoladnega piruha in ga pričela jesti. Hotel ga ji je odvzeti. Ker pa se je dekletce branilo, je pograbil za kladivo ter jo udaril po glavi tako, da ji je zdrobil lobanjo in da je otrok že po par minutah umrl. Ko je deček videl, kaj je napravil, je skočil iz kuhinjskega okna stanovanja v četrtem nadstropju na tlakovano dvorišče. Ko se je mati vrnila z dela domov, je našla enega otroka mrtvega, drugega pa umirajočega. Dečka so prepeljali v bolnišnico, vendar pa ni upanja, da bi okreval.

Obtožnica proti Milanu Geroču se ruši

Dosedanji potek razprave ni mogel dokazati krivde podpolkovnika Geroča. — Obtožnica sloni na splošnem sumničenju

— **Kruševac**, 27. marca. Proces proti bivšemu žandarmerijskemu podpolkovniku Milanu Geroču, ki se vrši pred tukajšnjim sodiščem, vzbuja vedno večje zanimanje. Hude obtožbe proti oficirju, ki je bil ves čas svojega službovanja na glasu kot eden najsposobnejših, vedno bolj padajo in priče, ki so bile doslej zaslišane, so z malimi izjemami izpovedale v njegov prid. Glavne obremenilne priče na razpravi niso mogle navesti ničesar konkretnega in vse obtožbe slone zgoli na sumničenju in na domnevah.

Posebno zanimiva je bila včerajšnja popoldanska razprava, ki je prinesla mnogo jasnosti v ta proces in po mnenju juristov je obtožnica že padla. Gabrijel Zastavnik, rodom iz Zlatarja, je izpovedal, da ni nikdar čul, da bi Geroč odredil ubijanje. Druga priča adjutant komandanta Mate Rupčića Gombač živi stalno v Ljubljani. Bil je najprej adjutant komandanta Rupčića kot poročnik, pozneje pa kot kapetan. Izpovedal je, da ni bilo nobenih odredb za ropanje in ubijanje. Od prebivalstva se je vzemalo le toliko, kolikor se je potrebovalo za prehrano vojaštva. Izdana je bila edino naredba, naj se ustreli vsakdo, ki se ga zaloti z orožjem v roki. Ta odredba pa je obstojala na vseh frontah svetovne vojne. V takem slučaju je lahko oficir z dvema poljubnima osebama izrekel sodbo in se je tudi dogodilo, da je kak korporal ali podnarednik s patruljo, ako se je bal, da bi mu ujetniki pobegnili, izrekel obsodbo. Izrecno pa je izpovedal, da ne ve, da bi Geroč izrekal smrtne obsodbe. Na vprašanje, pod kakim imenom je bil poznan Geroč, je izjavil decidirano, da samo pod imenom Emil in če govore priče o nekem Milanu, je moral biti to kdo drugi. Občinsko sodišče v Vlajkovcih je izdalo potrdilo, da tamošnje prebivalstvo od neprijateljskevojske ni bilo izropano, temveč so se vršile samo rekvizicije in so se odvzete stvari plačale.

Milan Geroč je v svojem zagovoru izjavil, da so že poznejše priče ugotovile njegov alibi in da že od 21. marca 1917 sploh ni bil v dotičnih krajih. Nadaljnie priče so izpovedale, da Geroča ne poznajo. Edino Gjorgje Daničić pozna Geroča izza časa, ko se je vršila borba na Mramoru. Takrat je pobegnil pred vojsko in se je po nekoliko dneh vrnil. Geroča pozna, ker so služili pri njem neki njegovi rojaki. To je bilo v selu Vlaški Ravni. Izvršeni pa niso bili nobeni umori. Zaslišanih je bilo nato še osem prič ki so bile prisotne pri umorih in požigih, vendar pa nobena izmed njih ne pozna Geroča, niti ne ve, kateri oddelki avstrijske vojske so izvršili zločine.

Španski prekooceanski poleti

— **Chicago**, 27. marca. Letalo »Gesu del Grand Poder«, ki je v nedeljo o polnoči startalo s španske obali, da bi preletelo Ocean, so opazili ob 2.36 nad letališčem v Natalu, prestolici braziljanske države Rio Grande del Nord. Nadaljeval je svoi polet v južnovzhodni smeri proti Rio de Janeiro. Letalo je torej preletelo 7000 km dolgo progo v 36 urah.

Rekavski predor

— **London** 27. marca. Na seji spodnje zbornice je ministrski predsednik Baldvin obrazložil stališče vlade glede projekta zgraditve podmorskega predora. Izjavil je, da se bo imenoval civilen nadstranskarski odbor, ki bo proučil gospodarsko stran projekta.

Sport in sport

— **Chicago**, 27. marca. Pri boksarskem matchu med črncem Tampsonom in Američanom Fieldom za svetovno prvenstvo v welterski teži, kateremu je prisostvovalo 9000 gledalcev, je prišlo do spopadov med zamorci in belokožci. Nekdo je pri spopadih, da bi razdvojil pretepajoče se stranke, zaklical »Gori!«. Nastala je velika panika. Približno 100 oseb je bilo poteptanih, težje ranjenih je 30 oseb. Intervenirala je policija, ki je vzpostavila red. Borba se je nato nadaljevala ter je Field zmagal po točkah.

Železniška nesreča pri Pragi

— **Praga**, 27. marca. Na železniški postaji Flubocep v bližini Prage sta trčila delavski in tovorni vlak. Lokomotivi obeh vlakov in štirje vagoni delavskega vlaka so skočili s tira. 15 oseb je bilo ranjenih.

Z Dalmacijo zopet normalen promet

— **Zagreb**, 26. marca. Pred dvema dnevoma otvorjeni železniški promet z Dalmacijo se normalizira s pojačenim tempom, tak da so na progi Pagreb — Split upostavljeni že vsi vlaki, izvzemši brzih. Ker pa so vseke med Malovanom in Zrmanjo že toliko očiščene snega, da je omogočen sleherni promet, je sklenila zagrebška železniška direkcija z današnjim dnem ob 20.25 upostaviti reden promet brzovlakov. Brzovlak, ki odhaja iz Zagreba ob 20.25, bo privozil v Split ob 7.45 zjutraj. Istočasno bo odvozil iz Splita drevi prvi brzovlak proti Zagrebu ob 20.28 ter ima dospeti v Zagreb ob 8.55. Vsporedno z upostavljenjem teh vlakov so obnovljene tudi železniške zveze od Perkovića proti Šibeniku. S tem je normaliziran celokupni železniški promet na progi Zagreb — Split.

Borzna poročila.

ZAGREBŠKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.45, Berlin 13.51, Bruselj 7.91, Budimpešta 9.962, Milan 298.20, London 276.48, Newyork 56.84, Pariz 168.73, Curih 1095.9.

INOZEMSKE BORZE.

Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73.05, Budimpešta 90.55, Berlin 123.35, Milan 27.21, Pariz 20.31, London 25.23, Newyork 519.85, Praga 15.41.

Plesalka Meta Vidmar zopet doma

Po skorajšnjem absolviranju mojstrske šole bo otvorila v Ljubljani plesno šolo.

Ljubljana, 27. marca.

Te dni se je vrnila iz Draždan plesalka Meta Vidmarjeva, znana Ljubljančanom po uspelem samostojnem baletnem večeru leta 1927 v opernem gledališču. V Draždanih obiskuje že šesto leto moderno plesno šolo Mary Wigmannove. Letos bo po triletnem študiju dokončala mojstrsko šolo.

—Koliko plesalcev obiskuje šolo Wigmannove, se je informiral pri njej naš urednik.

— Okoli 80 poklicnih plesalk in 20 poklicnih plesalcev, poleg tega pa še okoli 100 diletantov. Plesalke smo po narodnosti: 2 Jugoslovenki, moja malenkost in ga. Romana Žukov iz Beograda, Nemke, Holandke, Norveżanke, Švedinje, Američanke, Angležinje, Poljakinje, Rusinje, Italijanke, Madžarke in končno Židinje.

— Potemtakem je Wigmannova na glasu velike umetnice?

— Vsekakor. Iz njene šole je izšlo že mnogo mladih priznanih plesalcev. Naj omenim le par najznamenitejših: Yvonno Georgijevo in Harolda Kreuzberga, ki sta sedaj na turneji po Ameriki, dalje Greto Paluccovo, Vero Skoronelovo . . . Mary Wigmannova je po mojem mnenju največja nemška plesalka moderne plesne šole. Kar je njen učitelj Rudolf Laban započel, je ona dovršila tako, da je postal pri njej ples govor telesa v najvzvornejšem smislu. Mimo nje poznam kot največjo plesalko Ano Pavlovo, ki je izšla iz carističnе baletne šole za časa Fokina, Nižinskega, Karsavino in drugih ter je zastopnica stare baletne šole, in La Argentino, špansko narodno plesalko s kastanjetami. Ta ples je na Španskem istoveten z našo narodno pesmijo. Poleg teh dveh plesalk poznam kot svojevrstno plesalko Valesko Gert, zaradi svojih karikaturnih izvajanj priljubljeno zlasti v Rusiji, kjer je na prošnjo ruske vlade mnogo plesala po jetnišnicah.

— Ali obstoji v Nemčiji, kjer je plesna umetnost zelo razvita, kaka visoka plesna šola?

— Dosedaj še ne. Po lanskem sklepu na plesnem kongresu v Essenu pa jo bodo v kratkem otvorili v Berlinu in sicer pod vodstvom Mary Widmannove in Rudolfa Labana. Šola bo državna.

— Katere plesne šole v Evropi so na glasu kot najboljše?

— Poleg šole Mary Wigmannove, ki predstavlja zatočišče vseh mladih plesalk in plesalcev, so najboljše še Labanova v Hamburgu, stara baletna šola Edvardove v Berlinu in šola Igorove v Parizu.

— Kakšni so vaši načrti za bodočnost?

— Po velikonočnih počitnicah me čaka zaključni izpit, po katerem sem upravičena, da otvorim samostojno plesno šolo. Kakor vse kaže, se bom vrnila v Ljubljano in se začela tu udejstvovati.

Besedo imajo naši čitatelji

Kje naj stoji spomenik kralju Osvoboditelju

Pri vprašanju glede preureditve »Zvezde« so se zopet pojavili glasovi, da Ljubljana nima za spomenik kralju Petru Osvoboditelju primernega prostora. Vemo, da je bilo o tem že precej javne debate in raznih predlogov. Zdi se pa vendar, da je edino pravo mesto tam, kjer bo spomenik najbolj viden in bo imel okoli sebe dovolj prostora. To je pred vhodom v tivolski drevored. Trubarjev spomenik na tem mestu ne pride do prave veljave, zato se je že mislilo na to, da bi moral dobiti par na drugi strani. A vprašanje je, če bi s tem bil razrešen ves kompleks, ki nastane pri splošni preureditvi drevoreda, ker bo bodoči drevored tako širok, da se bo videlo izpred pošte tja do tivolskega gradu. Zato bi Trubarjev spomenik našel mnogo primernejše mesto v okrilju protestantovske cerkve, kjer bi imel več ozadja in idejne bližine. Nova široka Gledališka ulica bi omogočala tu ugodno rešitev brez večjih težav. S tem bi bil ves prostor pred vhodom v tivolski park prost in bi mogel stati spomenik v sredi, da bi obvladal vso Aleksandrovo cesto in okolico okoli Nar. doma. Že sedaj se tam vrše vojaške parade in Bleiweisova cesta bo vendarle glavni ljubljanski bulvard. Temu primerno bi se dala urediti tudi vsa okolica in še nezazidan prostor ob Bleiweisovi cesti, vis-a-vis Trubarjevemu parku. Ta prostor že dolgo čaka na končno ureditev in mislimo, da bi spomenik kralju na tem mestu lahko stal v doglednem času in bi se dal postaviti z razmeroma malimi stroški. Močna žarnica, ki sedaj sveti na tem prostoru, nas opozarja, da je tu pravo mesto, kjer bo prišel tudi kraljev spomenik do polne veljave.

Film in mladina

Zadnje tekme za naslov najlepše žene sveta so prinesle zopet mnogo razburjenja med mlajši ženski svet. Zanimanje, kakor tudi konkurenca je velika; ni čuda saj je zmagovalka resna pretendentka za filmsko zvezdo. Ko pa so tekmovanja končana, pride razočaranje in vse konkurentke tare zavist, ki je lastna samo ženskam. Ostane jim le še upanje, da drugo leto ne bo »pogoreta«. Toda tudi drugo leto je isto in tretje in vedno.

Kakšni ljudje silijo danes k filmu? Z eno besedo rečeno: skoro vsi. Vse branže in profesije se najdejo danes med filmskimi kandidati. Delo po trgovinah, pisarnah in delavnicah se jim zdi prenizkotno, oni si žele slave in dolarjev.

Pri tem zanemarjajo svoj poklic in dijaki svoje študije — edini cilj jim je Hollywood ali pa najmanj Berlin. Ako pa pogledamo duševnost teh ljudi, opazimo navadno veliko duševno revščino, opažamo jo že pri tem, kako si oni tolmačijo filmsko umetost in umetnost sploh. Par lepih obrazov, poljubovanje, Hary-Pielski skoki in plezanja — to je prvi njih kot najvišja in najbolj slavljena umetnost. (!!) Vse, kar pa je v resnici umetniškega, menijo, da se da mimogrede priučiti, ne pomislijo pa niti malo, da je treba imeti za to talent. Ne mislim sicer tu podajati kritiko o filmu in umetnosti — ker zato nisem poklican, a kot ročni delavec, ki se v prostem času ukvarja z izobrazbo, bi menil eno: Umetnost, pa naj si bo filmska ali odrska, je produkt duševnosti, je zunanji izraz notranjega doživljanja, nikakor pa ne lepa figura, ki razen svoje telesne lepote ne premore ničesar drugega.

Ako gleda človek, — ki se nekoliko razume na umetnost — film poln samih lepih obrazov, ki se poljubujejo, streljajo in končno poroče, ima občutek kot, da je čital največji literarni šund. In te filme, ki jih je na vozove, danes mladina naravnost požira z očmi.

Koliko pridobi človek od takega »umetniškega« filma je smešno da bi govoril. Sami lepi obrazi, globokega ničesar.

Poznam neko mlado trgovsko vajenko, ki pravi, da ima klasično lep obraz (bogve kdo ji je to povedal) in, da ima talent za vloge kot jih igra demonska Greta Garbo. V resnici pa je na njenem obrazu ravno toliko demonskega, kot na dveletnem otroku, o klasični lepoti in o talentu pa raje ne govorim.

Takih in enakih filmskih kandidatk in tudi kandidatov imamo v Ljubljani mnogo, in ako bi imeli kako vrednost in vrlino, uporabno za film, bi ji lahko izvažali v inozemstvo.

Ne rečem, kak majhen promil najde pri filmu svoj kruh, da postane lahko iz navadne »suflerke« kar čez noč slavna filmska diva. Toda to je usojeno le tako malemu številu, da skoro ni vredno omembe. Vsem filmskim kandidatom bi pa svetoval, da se udajo v svojo usodo — biti navaden človek in ne zvezda; kandidatkam bi pa priporočal, da mesto filmskih revij in albumov čitajo — kuharske knjige.

M. Č.

Pravkar izšlo

Velecenjeni g. urednik. Pretekli teden se je na tem mestu zagovarjal slovenski pisatelj proti slovenskemu kritiku. To je bila edina pot, da se je mogel braniti pred krivičnimi napadi. Njegove besede so bile popolnoma opravičene. Njegova knjiga je, če drugega ne, dobra ljudska povest in s tem odgovarja namenu družbe, katere namen ni in ne more biti visoko umetniška literatura, ker bi družba ne imela 18.000 članov in čitateljev, ki si želijo samo dobrega, zabavnega čtiva. Objektivna kritika mora to vpoštevati in priznati delu dobre strani, ki jih ima kot ljudska knjiga.

V našem slučaju je še posebno zanimivo to, da je prinesel tako kritiko »Ljubljanski Zvon«, ki je sicer samostojna revija, ki pa izhaja vendarle iz istih krogov, kakor Vodnikova družba. S tem ni rečeno, da bodi kritika pristranska, zahtevamo pa lahko, da je vsaj pravična in ne žaljiva. V komediji »Pravkar izšlo« smo videli te dni, kako se rode knjige drugod. In vemo prav dobro, da tudi drugod ne izhajajo samo dela najvišje vrste, založniki poskrbe za reklamo, knjiga gre v svet, prodaja se, kupuje, čita in včasih doseže celo nagrado. Pri nas ni nagrad, založniki pa celo v lastnih glasilih dopuščajo kritike, proti katerim se mora zavarovati pisatelj, ker so krivične. To so čudne razmere, kajti kritika ne zadene samo pisatelja ampak tudi družbo, ki jo je izdala. Nič ni lažjega kakor pisati uničujoče kritike, a take kritike so ob enem spričevalo kritikovih postranskih namenov, neobjektivnosti in domišljavosti. Ako prihajajo take kritike iz drugega tabora, je razumljivo, komedija »Pravkar izšlo« nas uči, da drugod ne izhajajo take kritike v revijah, ki so blizu založništvu. Pri naših razmerah je to tembolj žalostno, ker vemo vsi, da preživlja slovenska knjiga težko krizo in da tudi sodobna produkcija ni velika. Brez poljudne lietrature, ki odgovarja veliki večini čitateljev, ni noben narod, ali pa zavzame to mesto tuji šund. Zato obsoja javnost tako kritikarjenje v »Ljubljanskem Zvonu«.

— Redukcije v bolnicah 1928. Zdravniki in bolnični uradniki, ki jih je stavila ljubljanska oblastna samouprava dne 1. aprila 1928 državi na razpolago, ko je prevzela od države zdravstvene ustanove, še do danes niso prejeli kljub urgencam od ministrstva še nobene odločbe: niti da so stavljeni na razpoloženje, niti da so upokojeni. Prizadeti pa že tudi celo leto to je 12 mesecev niso prejeli nobenih službenih prejemkov niti od države, niti od oblasti. Prizadeti se obračajo zdaj še potom dnevnega časopisja na gg. velikega župana in oblastnega komisarja za ljubljansko oblast z vljudno prošnjo, da posredujeta pri ministrstvu za narodno zdravje v Beogradu, da že enkrat po enem letu izda vpokojitvene odloke prizadetim zdravnikom in uradnikom, ali da jim izda vsaj neko meritorno odločbo. — Eden v imenu prizadetih.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Beograjski novinar pri Trockem

Kako je hotel priti dopisnik »Vremena« do Trockega. — Bivši boljševiški diktator se počuti v izgnanstvu dobro.

Beograjsko »Vreme« objavlja razgovor svojega dopisnika v Carigradu s Trockim. Ko sem v lokalnih časopisih zvedel, da se je preselil Trocki iz sovjetskega poslaništva v hotel »Tokatlijan«, pripoveduje dopisnik, sem se požuril k Trockemu, želeč od njega dobiti izjavo za »Vreme«.

Hotel »Tokatlijan« je najlepši in najelegantnejši hotel v Carigradu. Tu ložirajo samo najuglednejši in bogati tujci. Hotel je urejen popolnoma moderno z vsemi buržujskimi udobnostmi. Ima ves konfort, ki ga v drugih carigrajskih hotelih navadno ni. Zato je vse presenetila vest, da se je predstavnik proletarijata nastanil v tako buržujskem in luksuznem hotelu. Na ta način je Trocki ostal neopažen nekaj dni. Toda koncem koncev so ga izsledili novinarji.

Prosil sem vratarja hotela, naj me javi gospodu Trockemu. Vratar me je pa odslovil, češ, da Trockega ni več v hotelu. Ko sem povedal, kdo sem in kaj bi rad, se je vratar nasmejal in mi dejal v čisti srbščini:

— Pridite malo kasneje. Je še v postelji.

Zanimal sem se za vratarja in zvedel, da je Srb, kakor večina hotelskega osobja. Tudi lastnik hotela je Srb g. Medović iz Boke Kotorske. To mi je olajšalo delo in počutil sem se, kakor doma. Vedel sem, da bom sedaj lažje prišel do Trockega.

Bil je ravno petek in praznik. Vse trgovine so bile zaprte in Trocki je izrazil željo, da bi rad videl, kako izgleda Carigrad ob takih dnevih. Šel je na izprehod. Srečal sem ga ravno pred vrati, ko je zapuščal hotel.

Trocki izgleda zelo dobro in ni popolnoma nič podoben Trockemu, kakršnega sem spoznal l. 1916 v Parizu, ko je živel v Franciji v pregnanstvu. Oblečen je lepo. Lice ima obrito in vidi se, da zelo neguje svojo zunanjost. Sedel je v avto in se odpeljal po Carigradu. Vratarju je rekel, da mu bo že povedal dan in uro, da ga bom lahko obiskal, ko se vrne z izprehoda.

Popoldne je bil Trocki deprimiran zaradi nekaj vesti, ki jih je slišal v mestu in se je zaprl v svojo sobo. Odločil se je, da ne bo več zapustil hotela in ne bo sprejel nikogar. Namesto Trockega mu je sprejel njegov sin, mladi Lev Trocki, in mi pojasnil, kaj se je pripetilo.

— Moj oče, je rekel sin Leva Trockega, je strašno jezen na novinarje. Pomislite, kolika nelojalnost in brezvestnost! Včeraj so bili tu in danes so že objavili v časopisih lažne vesti in popolnoma potvorjene izjave, ki bi jih moj oče še v sanjah ne mogel dati.

Trockega sin je jezno vrgel ob tla komaj prižgano cigareto, da bi tako pokazal tudi svojo jezo do novinarjev, ki so razburili vso rodbino Trockega. Potem se je zopet obrnil proti meni in mi rekel:

— Vidite, moj oče je rekel, da se v borbi proti Stalinu in njegovi oligarhiji v Rusijo ne bo poslužil orožja in nasilnih sredstev in tudi da nima namena osnovati četrto internacijonalo. Novinarji so pa ravno to najkočljivejše mesto objavili potvorjeno, da ima nasproten smisel. Po vsem tem dvomim, da bo moj oče še sprejel kakega novinarja. Trocki je itak že povedal vse, kar je mislil povedati. Sedaj se bo popolnoma umaknil iz javnosti in se je posvetil samo svoji avtobiografiji, ki se že tiska v Nemčiji. Žal mi je, da ste se potrudili iz Beograd v Carigrad, da bi dobili izjavo od mojega očeta. Sedaj je prekasno. To sem povedal tudi drugim gospodom novinarjem, ki so prosili za razgovor z očetom.

Jaz sem mlademu Trockemu obljubil, da bom očetovo izjavo objavil popolnoma lojalno in nepotvorjeno.

— Pridite drugič, toda dvomim, da boste imeli uspeh.

— Torej jutri?

— Ne, pojutrišnjim.

— Kdaj pa odpotujete?

— Nimamo namena odpotovati tako hitro iz Carigrada. Vendar pa lahko poskusite svojo srečo, ko bo moj oče pomirjen. Sedaj je res deprimiran.

Dopisnik »Vremena« je zvedel, da bo Trocki kmalu zapustil Carigrad in bo odpotoval najbrž v Nemčijo. Poizkusil bo pred odhodom dobiti avtentično izjavo Trockega za »Vreme«.

Čuden apostol v beograjski glavnjači

Kmet Maksim Stević pravi, da more človeštvo rešiti samo vera, ki jo oznanja on. — Ker je brez poklica, so ga vtaknili v glavnjačo.

V beograjski glavnjači imajo kaj čudnega gosta. To je neki seljak, ki je nenavaden in zagoneten tip, kajti nadel si je v teh težkih časih nalogo mesije. Spoznal je, da je človeštvo prokleto in da mora propasti. Edino on ga lahko reši. Mož namreč propoveduje, da more človeštvo rešiti le nova verska stranka in pa vera, ki jo on uči.

Ta čudak, okoli katerega se je ljudstvo zbiralo kar v trumah, se piše Maksim Stević in je doma iz vasi Vitina v leskovskem okraju. Ljudstvo je poslušalo njegova prerokovanja in mu verjelo. Stević je pred letom dni zapustil rojstno hišo in začel oznanjati, kakor sam pravi, »božjo misel«, ki mu jo je razodel sam bog v nekem samotnem kraju pri Rudniku. Od tega časa je možakar potoval od sela do sela in povsodi oznanjal svoje poslanstvo, dokler ni priromal v beograjsko glavnjačo.

Ko je prišel v Beograd, so se okoli njega začeli najprvo zbirati delavci na Gospodarski poti. Seljak je sedel na tla in začel delavcem razlagati na dolgo in široko »božjo misel«. Delavci so ga verno poslušali. Nekaterim je bilo čudakovo modrovanje o novi verski stranki v veliko zabavo in norčevali so se iz njega na vse načine. Na cesti je nastalo tako glasno prerekanje o božji misli in novi verski stranki, da je morala intervenirati policija. Neki detektiv, ki je slišal pridigo na cesti in prerekanje, je stopil k mesiji in zahteval, naj se legitimira. Ker mož ni imel pri sebi nobene legitimacije, ga je detektiv povabil na stražnico.

Hočem rešiti svet pogube

Ko je detektiv javil šefu beograjske policije, zakaj je privedel možakarja na policijo in s čim se bavi, ga je zaslišal sam šef g. Popović.

— S čim se bavite?

— Takoj vam moram povedati, da nisem prišel v prestolico, da bi obogatel in ljudi izkoriščal. Mene žene božji ukaz, da potujem po svetu in ljudem oznanjam, kaj morajo storiti, da se rešijo božje kazni. Svet je grešen in če pojde tako naprej, bo strašno kaznovan na dan vesoljnega potopa, ki ni daleč. Prišel sem zato, da rešim svet, da spreobrnem vse grešnike in jih rešim strašne kazni božje. V ta namen pridigam ljudstvu, kako naj živi in kaj naj dela ter mu oznanjam novo vero. Eto, to je moj poklic.

— Dobro, v čem pa je ta vaša nova vera?

— V stalni molitvi k bogu. Kajti vsak človek ima toliko grehov na vesti, da mora moliti noč in dan. Jaz na primer molim noč in dan. Najprvo sem se kesal vseh grehov, ki sem jih storil v mladosti. Potem se mi je prikazal bog in mi je povedal, kaj moram storiti. Šel sem po svetu, da spreobrnem človeštvo. Rešiti bočem svet pogube. Živel sem dva meseca v nekem samotnem kraju pri Rudniku in ko se mi je prikazal nadangel ter mi dal navodila, sem se odpravil, da rešim svet. Živim samo od kruha in vode.

Vesoljni potop se bliža

Stević je šefu policije pripovedoval še druge fantastične pravljice, kako se mu prikazujejo angeli in kako ga obišče večkrat sam sv. Peter. Nato je začel pripovedovati o vesoljnem potopu, ki se bliža. Govoril je, kako bo zemlja utonila.

— Najprvo bo utonila Evropa, je rekel seljak, ker je največ grešila. Iz Evrope prihaja vse zlo in vsi grehi, ki jih danes dela človeštvo. Drugi kontinenti bodo samo poplavljeni, ljudje se bodo rešili, ker so mnogo bolj verni in pobožni kakor Evropci, ki so od boga najbolj oddaljeni.

Apostol iz Vitina je nato pripovedoval o našem seljaku, ki je pobožen.

— Toda treba je, da se pri našem seljaku razvije nova, večja ljubezen do boga in to na drug, popolnoma nov način. Današnji svečeniki in veroučitelji, je dejal mesija, premalo skrbe za našega nepismenega seljaka. Kadar uče vero, delajo to na napačen način in tako, da seljak dvomi o vsem, kar ga uče.

Po zaslišanju je šef policije uvidel, da ima opravka z verskim fanatikom ali s fantastom, ki nima vseh koleščkov v glavi. Izročil ga je drugemu uradniku, da ga ponovno zasliši. Temu je Stević pripovedoval isto storijo o svojem poslanstvu in vesoljnem potopu.

Po vsem tem so apostola aretirali, ker ni imel dokumentov in je brez poklica ter ga bodo odpravili v rojstni kraj. Ko so mu to povedali, je bil mesija precej razburjen in je protestiral.

— Zakaj me boste aretirali? Kje naj sedaj molim? je zaklical, ko je jetničar zaprl za njim vrata glavnjače. Težko je biti prerok.

Živahen tržni dan v Ljubljani

Prav pestro sliko je nudil današnji predvelikonočni tržni dan. Naval prodajalk je bil velik, toda razmeroma mala je bila množica kupujočih gospodinj napram prejšnjim letom, kar je znak, da je letos Velika noč padla na dneve, ko večina mestnega prebivalstva še ne razpolaga z denarjem. Tik ob semenišču so razstavile kmetice razna semena in domača jabolka. Iz Mengša in nekaterih vasi Posavja so prinesli čedne izdelke domače obrti, zlasti jerbase, ki jih kupujejo po večini okoliške kmetice, da bodo nosile v njih »žegen« v cerkev.

Tržno nadzorstvo je včeraj izvršilo strogo kontrolo mleka, ki ga vozijo mlekarice v mesto. Na Tržaški cesti so organi tržnega nadzorstva zaplenili okoli 25 l in razlili 8 l mleka, ki je bilo sama voda. Na trgu so danes skušale nekatere mlekarice povišati cene mleku in sicer kar na 3 Din, kar je tržno nadzorstvo strogo zabranilo. Po mlečnih izdelkih je sedaj veliko povpraševanje. Največ prodajo smetane, ki se je nekoliko podražila. Velika skodelica stane 6—8 Din. Tudi čajnega masla je dovolj. Na trgu je sedaj mnogo salate. Iz Trsta, odnosno Gorice uvožena glavnata salata stane do 16 Din kg. Motovilec in radič prodajojo po 2 Din merica. Te dni so kmetice prinesle na trg tudi prvi regrat, ki ga prav naglo prodajo. Cena 2 Din merica. Danes je bilo na trgu izredno mnogo jajc. Prodajala so se po 1.25 Din komad. Perutnine je bilo razmeroma malo. Kokoši so prodajali po 30—40 Din komad. Kmetje s Posavja in Gorenjskega so pripeljali na trg okoli 10 voz krompirja, ki so ga prodajali po 2 Din kg na debelo.

Cvetlični trg ob Zmajskem mostu je bil naravnost zabasan s pomladanskimi cvetlicami in raznim zelenjem. Na trgu so se pojavile prve pomladanske trobentice.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 27. marca 1929; katoličani: Rupert; pravoslavni: 14. marca, Benedikt.

Današnje prireditve.

Drama: INRI.
Opera: Saloma, Pred vratmi večnosti.
Kino Matica: Dvoje zaljubljenih.
Kino Ideal: Edie Polo.

Dežurne lekarne.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Litijska kronika

Litija, 27. marca.

Zima je pri kraju, bliža se velika noč, iz zimskega spanja so se prebudili razni nepridipravi, ki se skušajo založiti za bližnje praznike. V Šmartnem pri Litiji so se oglasili pri ključavničarskem mojstru g. Vrbajsu neznani dolgoprstneži, ki so hoteli priti prav poceni do raznih vitrihov in drugega orodja, ki bi jim služilo pri nočnih pohodih.

Neznani gostje pa niso prišli v polni meri na svoj račun. Vitrihov, ki so jim bili najbolj pri srcu, niso našli, ker jih hrani previdni mojster na varnem in pod ključem. Dolgoprstneži so se morali zadovoljiti le s pilami, kladivi in kleščami, s katerimi bodo skušali svoj obrat povečati. Zadeva pa je že javljena tukajšnjim orožnikom in je pričakovati, da bodo tatovi na varnem.

V šmarski okolici je bila izvršena poleg te še druga precej originalna tatvina. Sladkosnedeži iz šentvidske okolice so se prišli v črnopotoško okolico založit z velikonočno kračo.

Kljub temu, da so prišli tatovi zelo daleč po velikonočni žegen, pa so zdaj že na varnem in se hranijo z ričetom — pa brez svinjine.

Tukajšnjim oblastvom ne manjka dela. Vedno se najde kak zanimiv popotnik, ki zaide v luknjo zato, ker mu je postala vest prekosmata. Tak zanimiv potnik je tudi Franjo Belica iz Varaždina na Hrvaškem. Menda niti sam ne ve, kaj ga je speljalo, da se je zatekel v Litijo, kjer mu je že prav slaba predla. Možak je imel denar. Kdor ima denar, pa najde kmalu prijatelje. Tako tudi varaždinski France. Družba se je morala precej nasrkati vinske kapljice, ker so si potem vinski bratci skočili v lase. V prepir je posegel tudi France, ki se je pričel pretepati in se ni dal umiriti. Hudi Francelj je navalil z nožem na svoje sopivce in jim začel groziti. Za hudega gosta, ki se izdaja za pajdaša bivše Prpičeve tolpe, so zvedeli tudi naši orožniki. Aretirali so ga in mu odvzeli nož. »Jaz sem Prpičev drug! Pustite me!« je trdil venomer. Seveda so pogumnega gosta vtaknili v pržon, da si je ohladil vročo kri.

»O, gospodje, oprostite, saj sem miren delavec, ki mi je le vino zmešalo glavo« se je izmotaval France, ko se je streznil. Pa mu ni nič pomagalo.

Zaradi varaždinskega Franceljna so poslali več pisem na razne policijske pisarne in na njegovo domovinsko občino, in so povprašali, če ima Francelj, ki je tolkel ta čas v litijskem arestu ričet, res tako črno dušo, kakor jo je opisoval z nožem v roki.

Skoro 10 dni je moral delati nepremišljeni Francelj pokoro, medtem pa so prišla pisma, ki so izpričala, da se je vinjeni možak le širokoustil, ko je zatrjeval, da je član Prpičeve tolpe.

»Nikoli več ne bom poveličeval svoje moči s Prpičevo firmo«, je zagotavljal skesani grešnik, ko so mu odprli vrata sodne kajbice, kjer si je hladil vročo kri. Smole, ki si jo je nakopal France iz Varaždina v Litiji, pa ne bo menda tako kmalu pozabil.

Vidmarjeva

Prosveta

Repertoir Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda, 27.: ob 20.: INRI. Izv.
Četrtek, 28.: ob 20.: INRI. Izv.
Petek, 29.: ob 15. »INRI«. Izven.
Sobota, 30.: zaprto.
Nedelja, 31.: ob 10. in ob 15. »INRI«. Izven.
Ponedeljek, 1. aprila: ob 10. in ob 15. »INRI« Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20.

Sreda, 27.: Saloma. Pred vratmi večnosti. (Balet premijera.) Premijerski abonma.
Četrtek, 28.: zaprto.
Petek, 29., zaprto.
Sobota, 30., zaprto.
Nedelja, 31.: ob 15. Pri treh mladenkah. Ljud. pred. pri zniž. cenah. Izven.
ob pol 20. Prodana nevesta. Ljud. pred. pri niž. cenah. Izven.
Ponedeljek, 1. aprila: ob 15. Nikola Šubic Zrinjski. Ljud. pred. pri zniž. cenah. Izven.
ob pol 20. Grof Luksemburški. Gostuje g. Ilič. Izven.

Straussova opera »Saloma« je zopet v letošnjem repertoarju naše opere. Prvokrat se poje danes sredo zvečer ob pol 20. uri. Opero dirigira kapelnik o. Štritof in glavne vloge nosijo naše najboljše operne moči: ga. Thierryjeva, gg. Primožič, Betetto, Banovec, Kovač in Rumpelj ter ga. Staglarjeva, ki nastopi prvikrat v vlogi Herodijade na našem odru. Poleg Salome se bo v letošnjem abonmaju dajal tudi balet »Pred vratmi večnosti«. To je misterij v enem denanju, napisan po skandinavski legendi. Glasbo je komponiral Jean Sibelius, koreografijo pa je napravil ljubljanski baletni mojster g. Golovin. V baletu nastopijo sledeče osebe: čisti duši: gna. Moharjeva in g. Golovin, duše trpečih gna. Smerkoljeva, Jančarjeva in Jakšetova, Hronos je g. Mencin. Poleg tega sodelujejo ostali boletni in pa operni ženski zbor. Balet dirigira g. kapelnik Štritof. Predstava se vrši za premierski abonma.

Dnevne vesti.

— **Češkoslovaško odlikovanje.** Predsident Masaryk je odlikoval z redom Belega leva IV. stopnje za vojaške zasluge načelnika štaba osiješke divizije generalštabnega podpolkovnika Ljubomira Štefanovića.

— **Napredovanje v naši vojski.** Napredovali so v pehoti za rez. poročnike podporočniki Julij Kučer, Tomislav Habek, Franc Kesler, Valentin Kroflič, Josip Gol, Josip Gener, Boris Šega, Oskar Hrast, Karl Bitenc Ivan Golob, Valentin Rak, Igor Kraut, Alojzij Kramarič, Metod Kopitar, Pavel Marc, Ivan Kadunc, Ivan Kuntarič, Bogomil Župnek, Stanko Rošker, Alojz Zupančič in Anton Morel; v artiljeriji za rez. poročnika podporočnika Janez Sater in Viktor Fritsch, v zrakoplovstvu za rez. poročnike podporočniki Anton Vergel, Stanko Trček, Ludvik Gruden, Janko Železnik, Ivan Pirnat, Davorin Tratnik, Rudolf Rudolf, Alojz Gicl in Anton Simonič; sprejeta je ostavka, ki jo je podal sanitetni poročnik mornarice dr. Franc Debelejak.

— **Inženjer A. Grošelj umrl.** Danes je dospelo iz Skoplja telefonično poročilo, da je snoči umrl šef kemičnega laboratorija tamošnje carinarnice inž. g. Andrej Grošelj, soprog trgovke ge. Tince Grošelj na Poljanski cesti in brat podpolkovnika g. Grošlja. Pokojnik je že delj časa bolehal. V ljubljanskih krogih je bil dobro znan in splošno priljubljen. Kot mož simpatičnega značaja in naprednega mišljenja je užival velik ugled. Po končani realki je študiral kemijo na Dunaju in si je skušal svoje znanje izpopolniti s študijem na Nizozemskem. Sprva je bil nastavljen kot kemik pri kemičnem preizkuševališču v Ljubljani, po prevratu je pa prestopil v carinsko službo ter je bil nad štiri leta kemik carinskega laboratorija v Ljubljani. Nato je bil vpokojen, čez leto dni pa reaktiviran ter imenovan za šefa kemičnega laboratorija v Skoplju. Tam je bil ne samo med carinniki, temveč tudi med prebivalstvnm splošno priljubljen. Bodi mu ohranjen blag spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskerno sožalje!

— **Zboljšanje železniškega prometa med Češkoslovaško in Jugoslavijo.** S 15. majem stopi tudi na Češkoslovaškem v veljavo novi vozni red, po katerem bo potniški promet med Češkoslovaško in Jugoslavijo znatno zboljšan. Obnovljen bo brzovlak na progi Praga - Bratislava - Zagreb - Sušak-Reka. Ta zveza bo zboljšana v toliko, da prispe brzovlak na Sušak odnosno na Reko pred 8. uro zjutraj, torej pred odhodom parnikov, odhajal bo pa okrog 20. torej po prihodu parnikov. Poleg tega bo vozil od 15. maja do 15. septembra brzovlak med Bratislavo in Trstom preko Madžarske in Jugoslavije. Ta vlak bo imel zvezo z brzovlakom Praga - Sušak.

— **Naša emgiracija v januarju.** Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je šlo v januarju iz naše države v prekomorske države 1034 izseljencev ali 160 manj, nego v januarju lanskega leta. Iz Hrvatske in Slavonije je šlo 323 izseljencev, iz Dalmacije 250, iz Vojvodine 224, iz Bosne in Hercegovine 84, iz Slovenije 72, iz Srbije 66, iz Črne gore 15. Od teh je bilo 62% poljedelcev. V Argentino jih je šlo 600, v Zedinjene države 223, v Urugvaj 67, v Kanado 56, v Brazilijo 47 itd. Vrnilo se jih je v januarju 230, v januarju lanskega leta pa 252.

— **Pojasnilo finančnega ministra.** Finančno ministrstvo je izdalo naslednje pojasnilo: Predvideni cenzus člena 305. finančn. zakona za 1927—1929 od 1800 do 2200 Din se ne nanaša na plače ali pokojnine aktivnih in rezevnih oficirjev in ostalih invalidov, kakor tudi ne na rodbinske pokojnine rodbin rezevnih oficirjev, invalidov ali v vojni padlih vojakov.

— **Upravnik monopolov v Pragi.** Upravnik monopolov Stevan Todorović je odpotoval v Prago, da se pogaja s češkoslovaško tobačno režijo o nadaljni prodaji našega tobaka na Češkoslovaško.

— **Ameriški poslanik avtor naše najboljše slovnice.** Ameriški poslanik v Beogradu g. Prince je spisal za svoje rojake in za Angleže najboljšo srbsko-hrvatsko gramatiko in jo posvetil kralju Aleksandru. Knjiga ima v angleščini »Praktična garamatika srbsko-hrvatskega jezika«.

— **Darovi za gladujoče.** Velikemu županu ljubljanske oblasti so poslali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladujoče rodbine svoje prispevke: Županstvo Moravče 50 Din; Bratje Piatnik, tov. za papir, Radeče 500 Din; Dr. Piccoli, lekarnar v Ljubljani 500 Din; Elektrarna Škofja Loka in okol. v Škofji Loki 100 Din; Občina Breznica na Gorenjskem 200 Din; Združene tovarne stekla v Hrastniku 100 Din; Županstvo Št. Jurij pri Grosupljem 50 Din; Jugoslovenske tekstilne tvornice Mautner d. d. v Zagrebu, štiri zavoje blaga za obleke. Doslej skupaj v gotovini Din 102.254.

— **Tovarna svile pri Sisku.** Iz Tuzle poročajo, da je prišla v Doboj komisija angleških finančnikov in strokovnjakov, ki so pregledali tehnično podjetje Destilacija d. d. v Tesliću. Kakor se doznava, so Angleži že prevzeli podjetje. Izjavili so, da bodo zgradili veliko moderno tovarno za umetno svilo pri Sisku, ker je kraj okoli Teslića za tako podjetje nepripraven. Sirovine za umetno svilo bodo pa dobavljali iz Teslića. Za tovarno imajo Angleži že 2 milijona funtov.

— Koncert, ki ga priredi učiteljski pevski zbor pod okriljem srezkega učit. društva v Mariboru dne 7. aprila t. l. bo pokazal, da koraka naše učiteljstvo tudi v glasbenem pogledu z duhom časa. Kljub vsem gmotnim in finančnim žrtvam, ki jih doprinašajo člani zbora, ako upoštevamo, da se zbirajo mesečno po par dni k vajam v Ljubljano iz vseh kotov naše dežele, podpira zbor tudi še našo produktivno glasbo. Upamo, da bo naše občinstvo upoštevalo te zborove žrtve in napolnilo mariborsko unionsko dvorano do zadnjega kotička. Uvodno predavanje govori dr. Vurnik, sodelujeta pa ga. operna pevka Maja Strozzi-Pečić in pri klavirju g. Heri Svetel. Zbor vodi prof. in pevovodja Srečko Kumar. Predprodaja vstopnic pri ge. Brišnikove v Gosposki ulici in pri g. Höferiu v ul. 10. oktober.

— **Dražba ladjedelnice v Kraljevici** se bo vršila dne 15. aprila t. l. Natančnejša pojasnila in pogoji so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

— **Sadno drevje.** Kdor si želi nabaviti lepe prvovrstne pritlične hruške, breskve, bosanske češplje in višnje, naj se zglasi pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3-I.

— **Pisarna S. P. D. obvešča smučarje,** da je Staničeva koča oskrbovana od 27. t. m .do 14. aprila. Istočasno se vrši smuški nadaljevalni tečaj. Smuka izborna. Koča popolnoma oskrbovana. — Za velikonočne praznike prirede člani smuškega odseka S. P. D. Maribor izlet na Veliko Planino. Ker je pričakovati velikega navala ,opozarjamo domače smučarje, da so ležišča po sobah rezervirana za goste. Prosto je le še skupno ležišče. — Koča pri 7 trigl. jezerih bo za praznike odprta, toda ne oskrbovana. Provijant in odeje je treba vzeti s seboj.

— **Vreme v Sloveniji.** Od cvetne nedelje dalje je prav lepo pomladansko vreme. Zjutraj navadno po nekaterih krajih megleno ali deloma oblačno, čez dan pa lepo in jasno. Davi je bilo v Bohinjski Bistrici + 4, jasno, snega 5 cm, na Jesenicah + 6, jasno, v Ljubljani gl. kolodvor + 5, megleno, v Celju + 3, gosta megla, v Dravogradu-Meži + 1, lepo, v Mariboru gl. kol. + 6, jasno, v Novem mestu + 3, lepo, v Kočevju — 1, jasno in na Rakeku + 3, jasno.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta lepo in toplo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 19, v Skoplju 17, v Zagrebu 16, v Beogradu 14, v Ljubljani 13.2, v Mariboru 12 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771 mm, temperatura je znašal + 3 stopinje.

— **Nesreča pri delu.** V bolnico so pripeljali železniškega zavirača Avgusta Zepka iz Loke pri Zidanem mostu, ki je davi na progi tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo.

— **Z nožem v roko.** Na Cvetno nedeljo so se v Vrhpolju pri Moravčah fantje sprli in stepli in med prepirom je nekdo z nožem sunil 24letnega dninarja Antona Dolarja v levo roko. Dolar je moral v bolnico, dočim so napadalca prejeli orožniki.

— **Lopovi, ki kradejo samo v nedeljah.** V Novem Sadu je organizirana vlomilska tolpa, ki krade samo ob nedeljah. Pretekło nedeljo so vlomili v stanovanje Sime Milankovića in odnesli obleke in perila v vrednosti okoli 10 tisoč Din. Nato so vlomilci obiskali sosedno stanovanje, v katerem stanuje industrijalec Bek. Vlomilce je pa prepodil radio. Bek je namreč pozabil izključiti radio, ko je odšel z doma. Vlomilci so čuli radio in so mislili, da je nekdo v hiši ter so pobegnili. Tretjo tatvino in vlom so pa poskusili v stanovanje direktorja Kertesa. Direktor jih je zasačil in prepodil. Da! je policiji tudi natančen opis vlomilcev. Policija jim je že na sledu.

— **Originalen samomorilec.** Iz Slatine poročajo, da so našli na progi med Slatino in Sladojevacem truplo moškega srednjih let. Ko so preiskali njegove žepe, so našli v njih precejšnjo vsoto denarja in pa listek, na katerega je možakar napisal: Pišem se Ilija Novaković in sem doma iz Duzluka pri Orahovici. Poginiti moram v Slatini, denar pa zapuščam rodbini. Zbogom. Iz tega je razvidno, da je Novaković izvršil samomor. Kaj pa ga je gnalo v smrt ni znano.

— **Smrten skok.** Pred dnevi je v Sarajevu preminula na tragičen način bivša učiteljica Milka Huhn. Izvršila je samomor. Skočila je s strehe hiše, v kateri je stanovala. Zadnje čase je Huhnova trpela na hudi živčni bolezni. Vedno je tožila, da jo boli glava in da je živčno bolna. Veliko skrbi je prizadela Huhnovi tudi njena hčerka, ki je profesorica v Sarajevu in je nedavno nevarno zbolela. Usodnega dne je Huhnova vstala nenavadno rano. Šla je na podstrešje ter skočila s strehe, ki je 20 m visoka, na dvorišče. Bila je na mestu mrtva.

— **Uboj na plesu.** Iz Kotorja javljajo, da se je zbrala zadnji dan pravoslavnega karnevala mladina iz vasi Male Zalaze v hiši Nika Pejanovića, da bi se pred koncem pusta še pošteno zabavala. Med mladenkami sta bili tudi prijateljici Jela Pejanović in Ljuba Ivanović. Med tem ko se je mladina zabaval, je prišlo do prepira med Jelo in 19letnim Perom Ivanovićem. Jela je prisolila fantu krepko zaušnico, kar ga je tako razburilo, da je potegnil nož in zamahnil proti Jeli, toda zadel je smrtno njeno prijateljico Ljubo.

— **Strela ubila pastarico in ovce.** Iz Mostarja poročajo, da je bilo včeraj v celi Bosni in Hercegovini lepo vreme, le nad Starim Počiteljem pri Čapljini so se začeli kupičiti črni oblaki, kmalu je začelo grmeti in treskati. Ta čas je pastarica Kata Merda pasla ovce blizu vasi. Ker je deževalo, se je skrila pod veliko drevo, v katerega je udarila strela in ga razklala. Pastarica in njene ovce so bile na mestu mrtve. Šele po nevihti so našli žrtve strele in jih prepeljali v vas.

— **Avto savsil v čredo svinj.** V okolici Osijeka je predvčerajšnjim zavozil šofer Anton Kasapović v čredo svinj, ki je štela 130 glav. Svinje je gnal s paše pastir Mirko Miladinović. Avto je povozil pet svinj, da so na mestu obležale, več jih je pa ranil. Miladinović je neprevidnega šoferja ovadil policiji.

— **Samomor orožnika.** Iz Skoplja poročajo, da je predvčerajšnjim izvršil samomor orožniški kaplar Josip Cekar. Samomor je izvršil v kavarni »Kraljevo«. Orožnik je prišel zjutraj z vlakom iz Kačanika v Skoplje. Proti večeru je prišel v kavarno »Kraljevo« in sedel v temen kot. Ko je natakar zapustil sobo, je orožnik potegnil samokres in si pognal kroglo v srce. Bil je na mestu mrtev. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

— **Dete z odrezano glavo.** Iz Zagreba poročajo, da so včeraj našli na pokopališču v Stupniku dete z odrezano glavo. Dete je moško in najbrž šele nekaj dni staro. O strašnem zločinu je bila takoj obveščena orožniška postaja v Brezovici, ki je obvestila zagrebške oblasti. Orožniki so uvedli preiskavo, da najdejo detomorilko, ker se sodi, da je zločin izvršila sama mati.

— **Skala prevrtala hišo.** Iz Sarajeva poročajo, da se je predvčerajšnjim s hriba Zmajevac za mestom utrgala velika skala in se zavalila po hribu navzdol. Skala je bila kakih 5 stotov težka in je zadela v hišo seljaka Šalja, prebila zid, vdrla skozi hišo ter izstopila na nasprotni strani. Skala se je nato zvalila v potok. Zanimivo je, da je bilo tedaj v hiši šest oseb. Bili so k sreči v sosedni sobi. Mislili so, da je potres in so planili iz sobe ter videli, da jim je skala prevrtala hišo. Škoda znaša 20 tisoč Din.

— **Županova jama pri Grosupljem.** Dostop v jamo je dovoljen vsako prvo nedeljo v mesecu, izvenredno pa velikonočni pondeljek. Oglejte si podzemeljski čar. 211-n

Fotoaparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9.

DOŠLE OBLEKCE ZA DEKLICE IN DEKLICE v krasni izberi. KRISTOFIČ-BUČAR, Stari trg.

Iz Ljubljane

—lj **Župan mesta Ljubljane** je prejel sledečo zahvalo mesta Pariza: Zelo ginjen po brzojavki bratskega sočustvovanja, ki ga je vdihnila občinskemu svetu ljubljanskemu smrt našega slavnega maršala Focha Vam v imenu Pariza izražam najtoplejšo zahvalo. — Lemarcan, predsednik občinskega sveta pariškega.

—lj **Velikonočne počitnice.** Na osnovnih šolah so se pričele velikonočne počitnice še le včeraj, na na srednjih šolah pa že v soboto.

—lj **Opozorilo za bodoče stavbne sezone v Ljubljani.** 1. Podjetniki stavbnih obrti in stavbni gospodarji se opozarjajo na razglas mestnega magistrata z dne 15. februarja 1929, št. 6112, glede opravičenosti izvrševanja stavbnih obrti, ki je nabit na občinski deski. 2. Vlaganje prošenj za stavbna dovoljenja in oprema stavbnih načrtov se ima vršiti točno po določilih §§ 19, 20, 21 in 22 stavb. reda za mesto Ljubljano; nezadostni načrti bodo imeli za posledico zakasnitev izdaje stavb. dovoljenja. 3. Prošnje za stavbna dovoljenja morejo priti v obravnavo šele potem, ko je prosilec vložil prošnjo za naznanilo stavbne črte in nivela v smislu § 13. stavb. reda za mesto Ljubljano. 4. Glede načina zazidave posameznih parcel naj se interesenti informirajo pri mestnem gradbenem uradu pred nakupom sveta. Najbolje je, da se v ta namen s pismeno vlogo, kolekovano s 5 Din, obrnejo do mestnega magistrata, da dobe tudi pismen čisto uraden odgovor, za katerega pravilnost magistrat jamči. Ni pa priporočati zgolj ustnih vpraševanj pri tem ali onem uradniku, ki morda sam ni docela informiran in za kojega izjave v tem pogledu urad nikakor ne more jamčiti. Prošnje za spremembo določenega in odobrenega načina zazidave se ne morejo upoštevati. 5. Zajedno s stavbnim dovoljenjem se bodo v bodoče izdajala glede nadzorstva pri zidanju navodila v svrho varnosti in solidnosti stavb.

—lj **Modernizirane Posavčanke.** Kmetice iz Št. Jakoba in drugih bližnjih vasi se sedaj udobno vozijo z avtobusom na trg. Vsako jutro se z avtobusom pripeljajo na trg. Na streho avtobusa naložé jerbase, polne raznih poljskih pridelkov. Avtobus zavozi kar sredi trga, na kar začno kmetice razkladati jerbase. Avtobus napravi več jutranjih tur. Prve kmetice pripelje že ob 7 zjutraj.

—lj **Naval brezposelnih in revežev na magistrat.** V dnevih velikega tedna je opažati tudi izredno močan naval brezposelnih in revežev na socialni oddelek mestnega magistrata. Dnevno se jih zglasi nad 100, ki dobe skromne podpore. Vsi utemeljujejo svoje prošnje, da bi si radi za praznike privoščili kaj boljšega.

—lj **Mestni azil.** V finančnem odseku občinskega sveta se je nedavno vršila razprava o ustanovitvi mestnega azila, ki naj bi nudil streho brezposelnim delavcem. Ogrevališče na Dunajski cesti so začasno izpremenili v azil, kjer dnevno prenočuje do 30 ali še več brezposelnih. Nekateri so se tam že kar stalno etablirali.

—lj **Razstava ročnih del za Barcelono** na drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4-I. se podaljša vsled velikega zanimanja do četrtka.

—lj **Pevski zbor glasbene Matice.** Danes (sreda) točno ob 20. uri važna vaja mešanega zbora! Pridite vsi! — Odbor.

—lj **Občni zbor Vodnikove družbe.** Drevi ob 20 se bo vršil v dvorani Zveze kulturnih društev v Kazini občni zbor Vodnikove družbe, na katerega so vabljeni vsi člani.

Iz Celja

—c **Risto Savinova »Lepa Vida« v Celju.** Ljubljansko operno gledališče vprizori v aprilu v celjskem Mestnem gledališču našo reprezentativno narodno opero v 3. dejanjih »Lepo Vido«, delo našega odličnega skladatelja Rista Savina - Žaječana. Ker nastopi ljubljanska opera z velikim pevskim ansamblom, baletom in celotnim orkestrom, so zvezani z vprizoritvijo veliki stroški. Zato je tudi cena vstopnic znatno zvišana. Kljub temu pa je že skoraj tri četrtine vstopnic razprodanih oziroma rezerviranih. Kdor hoče še priti do vstopnic, naj si jo čimprej rezervira v knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti. To je potrebno tudi z ozirom na to, ker je vprizoritev možna le ob razprodanem gledališču.

—c **Opozorilo posestnikom orožja!** Z ukinjenjem člena 7. zakona o posesti in nošnji orožja iz l. 1928 je prenehala veljavnost vseh doslej izdanih potrdil o prijavljenem orožju. Zato se morajo ta potrdila najpozneje do 30. marca t. l. pristojnemu občinskemu uradu naznaniti radi overjenja od strani sreskega poglavarstva. Istočasno pa je treba vplačati glasom tarifne postavke 1 in 5 predpisano takso v znesku 25 Din.

—c **Umrli so v Ljubljani.** V Zavodni pri Celju dne 23. t. m. 14-mesečni Božidar Leskovšek, sin tamkajšnjega mesarskega mojstra. V celjski javni bolnici so umrli v času od 22. do 26. tm. 38-letni krojač Ivan Spanželj iz Dola pri Hrastniku, 19-letni tovarniški delavec Karel Pritekelj iz Zvodna pri Teharju, 1-letni premikačev sin Friderik Dremelj iz Loke pri Zinadenm mostu, 69-letni brezposelni delavec Franc Kespret iz Šentjurske okolice in 50-letni hlapec Mihael Selič iz Jurkloštra.

—c **Iz celjske policijske kronike.** Tukajšnja policija zadnje dni ni mogla zabeležiti nobenega posebno zanimivega dogodka .Vloženih je bilo kar 8 ovadb radi prestokov cestno policijskega reda in radi kršitve avtopredpisov. Aretacije so bile izvršene 4 in sicer so prijeli 47-letnega Antona Korošca in 27-letnega Ivana Rožmana radi beračenja in potepuštva. 33-letnega delavca Rajka K. radi javnega nasilja in nevarne grožnje ter 37-letno Julko radi nespodobnega obnašanja in javnega pohujšanja.

—c **Nenadna sprememba temperature.** Dočim je solnce v nedeljo in na praznik pripekalo s pravo zgodnje poletno močjo, se je ozračje v noči od ponedeljka na torek močno ohladilo. V ponedeljek je še kazal termometer dopoldne ob 11. uri 20 stopinj nad ničlo, včeraj ob istem času pa le 11 stopinj C.

Zadnji dnevi kralja tenoristov

Slavni italijanski pevec Caruso je umrl tik pred operacijo, ki naj bi mu podaljšala življenje.

Najslavnejši tenorist Enrico Caruso je umrl l. 1921. Zdaj je izdala njegova druga žena Dorothy, rojena Benjaminova iz Newyorka, spomine na zadnje dneve Carusovega življenja. V juliju 1921 sta se mudila zakonca Caruso v Sorrenti. Neki gospod je prišel k slavnemu tenoristu in ga prosil, naj preizkusi njegov glas. Caruso je bil takrat že težko bolan in utrujen, vendar je pa obljubil mlademu pevcu, da ga bo poslušal. Carusova žena je sedela na verandi pod moževim kabinetom. Mladi pevec je zapel Carusovo arijo iz »Marte«. Zapel je samo nekaj taktov in nastala je pavza, na kar je začel znova peti. Kako diven glas! — je pomislila Carusova žena. Na enkrat je pa planila pokonci in hitela v možev kabinet. Na svetu je bil samo en glas, ki je znal tako peti arijo iz »Marte«, Carusov glas. Caruso je stal pri klavirju, smehljal se je in pel. Videč svojo ženo, je vzkliknil: :Dora, si slišala? Lahko zopet pojem tako dobro, kakor prej. Da, še celo lepše.

Plakala in smejala sva se oba, tako sva bila srečna — pripoveduje Carusova. Mislila sva samo na ta čudež. Nisva mogla verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. Možev glas ni opešal, kakor sva se bala. Enrico je pel tako lahko in tako prosto, kakor v času, ko je bil na višku svoje umetnosti. Upala sva, da se mu glas po počitnicah še bolj utrdi. Ves srečen je začel kovati načrte za prihodnjo sezono. V duhu sva že videla newyorško opero in slišala viharno ploskanje. Nisva pa mogla vedeti, da bo arija iz »Marte« Enricova labodja pesem in da bo njegov glas čez nekaj dni za vedno utihnil.

V tem je prišla v kabinet Carusova hčerka Gloria. Oče jo je objel in poljubil. Potem se je obrnil k svoji ženi rekoč: Nestrpno sem pričakoval trenutka, ko pride Gloria sama in me najde brez tuje pomoči. Ponoči se je pa znova vrnila huda mrzlica. Žena ni hotela poklicati zdravnika, da bi se mož ne prestrašil. Iz zadrege je moral pomagati možev prijatelj Luca, ki je drugi dan posetil Carusa in ga vprašal, kako se kaj počuti. Ko mu je prijateljeva žena povedala, da ga znova trese mrzlica, je Luca pregovoril prijatelja kljub njegovemu protestu, da je brzojavno poklical znamenita rimska zdravnika, brata Bastianelli.

Zdravnika sta pregledala pevca in izjavila, da ima bolne ledvice in da naj odpotuje v Rim, kjer ga bosta rentgenizirala. Caruso se je skrbno oblekel in pazil celo, da je imel klobuk po strani, kakor običajno. Z ženo se je odpeljal s čolnom do parnika, ki naj bi ju prepeljal do Neaplja, kjer sta hotela med vožnjo v Rim prenočiti. V Neaplju se je pa Carusova bolezen poslabšala in zakonca nista mogla nadaljevati vožnje. Naslednja dva dneva sta bila za Carusovo ženo polna skrbi in strahu za moževo življenje. Razmišljala je, ali bi se mogel mož podvreči operaciji ali ne. Drugo jutro je nekdo izjavil, da za njenega moža ni več rešitve. Pri Carusu sta se baš mudila zdravnika. Žena je stopila v spalnico, da bi jima povedala, da je bil mož operiran že v Newyorku. Na pragu je pa srečala zdravnika, ki ji je sporočil, da operacija ni mogoča, ker bo Caruso kmalu umrl. Žena seveda ni hotela verjeti. Poklekнila je k moževi postelji in tolažila bolnika. Kar je Caruso zajecljal, da ne more več dihati in da naj ga pusti umreti. Žena še vedno ni hotela verjeti, da mož umira. Še nekaj mučnih trenutkov in v spalnici se je začul zamolkel krik: Dora! Do-ra!

Tako je umrl kralj tenoristov.

Revolucija v Monacu

Monaco spada sicer med najmanjše države v Evropi, vendar pa zbuja zadnje čase splošno pozornost, kajti prebivalstvo se punta in državi grozi revolucija.

Te dni je namreč v Monte Carlu razjarjena množica naskočila in poštено premikastila kneževo stražo, ki ji je branila vhod v kneževo palačo. Nato je odšla posebna deputacija, katere knez prvotno ni hotel sprejeti, k njemu in mu izročila spomnico, v kateri zahteva ljudstvo gotove reforme in svobodne volitve v najkrajšem času.

Prebivalstvo Monaca se je naveličalo svojega kneza. Louis II. je sicer dober mož, vendar se je pa svojim podanikom hudo zameril. Knez ga je namreč temeljito polomil. Zadnje čase je naval v Monte Carlo izostal in dotok tujcev je vedno manjši. Zato je postalo tudi pomanjkanje denarja občutnejše. Prebivalci Monaca so se praskali za ušesi in iskali izhoda iz neprijetnega položaja.. Končno so jo pa le pogruntali. Knez naj se oženi s kako bogato Američanko, pa bosta ubiti dve muhi na en mah. Z Američanko bodo prišli dolarji v deželo, za njo pa tudi Američani. No in so poslali kneza v Ameriko, kjer se je smukal zlasti okoli Morganove hčerke, toda opravil ni ničesar. Stari Morgan je pač špekulant in svoje hčerke ne da meni nič tebi nič kakemu operetnemu knezu. Zato je Louis odšel z dolgim nosom in se zopet vrnil v domovino.

Ponesrečena kneževa misija je spravila njegove podložnike iz ravnotežja. Ostali so brez dolarjev in brez Američanov, na drugi strani jim pa dela vprašanje, kdo bo Louisov naslednik, hude preglavice. Louis je sicer adoptiral neko mladenko in ji podelil naslov princese, toda poročila se je z grofom Pierrom de Polignac, ki je sprejel državljanstvo Monaca in je zdaj domači knez. Monaco bi torej imelo naslednika, toda ljudje ž njim niso zadovoljni. Poleg tega se je v deželo vtihotapilo več nezadovoljnežev, ki širijo mržnjo do kneza in odkrito nastopajo za republiko. Seveda je to samo netivo za itak že dovolj razburjeno prebivalstvo. Zato ni čuda, da je knez tako dolgo odlašal volitve. Predobro se je namreč zavedal, da ga utegnejo volitve vreljati prestol. Končno je pa le moral popustiti in volitve bodo v juniju.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Šport

— **Viktorija (Zagreb) : Ilirija.** Za velikonočne praznike igra v Ljubljani simpatično moštvo zagrebške Viktorije, ki nastopi oba dni proti SK Iliriji. Viktorija je znano moštvo in igra zdaj v zagrebškem nogometu zelo važno vlogo. V prvenstveni tabeli se nahaja tik za Haškom in Gradjanskim in je tako, kakor lansko jesen, tudi letos v dobri formi. Podlegla je sicer Hašku v razmerju 3 : 0, igrala pa je s Concordijo, ki je baš pred dnevi odpravila Derby z 9 : 0, v razmerju 4 : 4. Viktorija nam je tudi znana že izza njenega jesenskega gostovanja v Ljubljani, ko je izvojevala proti Iliriji neodločen rezultat v razmerju 2 : 2. Zato bosta tekmi nudili nedvomno velik sportni užitek, kajti srečata se moštvi, ki sta si po moči precej enakovredni. Ilirija je nemara že prestala svojo indisponiranost in se bo gotovo potrudila izvojevati napram Viktoriji zmago ali pa vsaj častен rezultat. Podrobnosti še objavimo.

— **Službeno iz LHP-a.** Seja uprav. odbora se vrši v četrtek 28. marca ob 20. uri v damskem salonu kavarne Emona. K seji se vabijo zastopniki posedinih klubov, ker se bo na tej seji žrebalo prv. tekme pomladne sezone. — Tajnica.

Pri boleznih želodca, črevesja in **Presnavljanja** privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Szakula Jenö: 4)

Suženj in Rimljanka

Roman.

— Naši najboljši zaman omagujejo in padajo pod križem, gore kot žive bakije ali umirajo v kremplji divjih zveri. Čemu toliko krvi, čemu potoki solza in čemu tolike žrtve? Človeštvo se ne bo nikoli poboljšalo.

— Motiš se, Gelasemus, motiš se.

— Mar misliš, da pride kdaj čas, ko vstanejo bogataši od preobloženih miz, da ponudijo svoja mesta nesrečnemu, sestradanemu in obupanemu ljudstvu? Ali pa da bi stopil Cezar s svojega slonokoščenega prestola in zaklical: Dovolj! Naj se izpolnijo besede sv. pisma! Zadnji naj bodo prvi in prvi zadnji! — Ne, kaj takega se ne bo nikoli zgodilo. Tu pa tam se nam pridruži nesrečen suženj ali zavržena žena, toda bogati in mogočni gredo mimo nas in se nam samo smejejo. Tako je bilo in bo. Ljudje ne bodo nikoli živeli kot srečni bratje na zemlji. Kdor bo udarjen, ne bo nikoli nastavil še drugega lica, kdor lahko ima mnogo žen, ne pojde nikoli v puščavo, da bi tam molil. Bogastvo je bilo in bo vedno bolj v časteh, nego revščina, življenjske sladkosti bolj, nego upanje na nebeško kraljestvo. Ljudje bodo vedno dajali življenju prednost pred smrtjo, sebičnosti pred ljubeznijo do bližnjega, zavisti in sovraštvu pred plemenitostjo.

Motne škofove oči so se iskrile v svitu oddaljene bakije.

— Zemlja ne more postati krščanska, kakor se volk ne more izpremeniti v jagnje, kakor velblod ne more postati orel in kakor panter ne more sedeti človeku na kolenih in se pustiti božati. Morali bi se roditi drugačni ljudje, izpremeniti bi se morala vsa narava, da bi nas svet razumel. Lep je naš nauk, vzvišene so naše ideje, toda uresničiti se ne dajo.

Vstal sem in prisedel k njemu. Tedaj sem izpregovoril jaz, lica so mi žarela, govoril sem navdušeno.

— Motiš se, Gelasemus. Jaz vem to bolje, verjemi mi. Pride čas, ko bo na svetu sto milijonov kristjanov. Cesarji in kralji, mogotci tega sveta in zadnji sluge, vsi bodo kristjani. In križ, na katerem ste umirali mučeniške smrti, bo zavladal vsemu svetu. Kristus bo imel po vsem svetu hrame, kakor jih imajo zdaj poganski bogovi po vseh krajih rimske države. In pride čas, ko bodo zbirali vaše raztresene kosti in jih spravljali v cerkvah kot največje svetinje. Podočnost je tvoja. Ves svet bo krščanski.

Škof je nekaj zamrmral sam pri sebi. Verjel mi pa ni. Oči so se mu zaiskrile, ko je nadaljeval:

— Krščanski? Morda se bodo ljudje nazivali kristjani. To bo oblika, zunanji kič, prazna fraza, dvomim pa, da bi ostal temelj krščanstva. Morda bodo bodoča pokolenja krščena, toda vprašanje je, če postanejo krščanska tudi v srcu. O, Viduare, bojim se, da ostane svet vedno poganski.

In Gelasemus je povesil glavo.

Pobožni verniki so radi zahajali k temu svetemu možu. V sobo zvečer jih je prišlo petindvajset naenkrat.

V veži jim je škof pripravil skromno večerjo. Svoje ovčice je pogostil vsaj enkrat na mesec. Gostija je bila res Kristova. Verniki so večinoma sami prinašali jestvine. Malo prekajenega mesa, trdo kuhanih jajc, na olju praženo testo, sadje in sir, to je bilo vse, kar je premogla škofova kuhinja.

Toda vernikom ni bilo do gostije. Zbrali so se, da bi malo pokramljali in se odpočili.

Zunaj je bilo hladno. Pihal je močan veter.

Tudi jaz sem se udeležil skromne večerje. Kristjanov se mi ni bilo bati, da bi me izdali. Večinoma sem jih poznal osebno.

Škof je razlomil kruh. Nastala je grobna tišina. Nekdo je začel tiho moliti. Tudi meni je postalo nekam tesno pri srcu.

Škof je pripovedoval o gostiji, katere se je bil udeležil pred 85 leti v Jeruzalemu. Takrat je bil star sedem let. Na večrji se je zbralo mnogo svetih mož, med njimi tudi apostola Pavel in Jakob.

Med večerjo smo vsi molčali.

— Kako hitro je minilo leto, — je zašepetal ženski glas na koncu mize.

Ozrl sem se, misleč, da govori Gymnasium, ki jo je bil Textilius kupil kot sužnjo na sejmu. In res je bila ona, samo težko jo je bilo spoznati, ker je nosila lasuljo.

Veter je postajal vedno močnejši. Naenkrat se je polegel. Nekdo je potrkal na vrata. Vsi smo molčali. Trkanje se je ponovilo. In znova je bilo vse tiho.

Kar so se vrata na stežaj odprla in vsi smo prebledeli. Škof se je hitro prekrižal. Meni je zastala kri v žilah. Kmalu smo spoznali prišleca.

Bil je Gelasemov sosed Heggesippus, pobožen lončar. Zavit je bil v širok plašč tako, da ga prvi hip nismo spoznali.

Toda kaj ga je prignalo tako pozno?

Povedal je sam, ne da bi ga kdo vprašal.

Gelasemus, trevisorji so tu! So že obkolili tvojo hišo.

— Kaj bi radi? — je vprašal škof prestrašeno.

— Iščejo nekega ubežnega sužnja.

Maršal Foch o bodoči vojni

Kako si je zamišljal veliki francoski vojskovodja bodočo vojno. — Grozna slika splošnega razdejanja.

Maršal Foch, ki so ga včeraj položili v Invalidskem domu v Parizu k večnemu počitku, je zadnja leta svojega življenja večkrat govoril o nevarnosti bodoče vojne. Izjavil je, da nihče ne more videti daleč v bodočnost, da pa ni nobenega dvoma, da bo bodoča vojna mnogo strašnejša, nego je bila minula. V bodoči vojni bodo prevladovali mehanični izumi, toda tudi pri najmodernejšem orožju bo še vedno odločevalo dobro vojaštvo, dasi pojde bolj za vojno s stroji, nego za vojno ljudi. Bodoča vojna bo zadela mnogo več prebivalcev dotičnih držav, kakor jih je svetovna, vendar bo pa igralo odločilno vlogo vojaštvo. Ne da se reči, da bo odločilna ta ali ona vrsta orožja. Pehota v sedanji obliki izginja, vsak pešec bo imel lahko strojno puško, ki bo nadomestovala navadno puško. Konjenica se bo uveljavila tudi v moderni vojni, dasi ne bo odločala bitk in se ne bo borila na konjih. Tanki ne bodo več samo trenutno presenečenje, marveč se bodo uveljavili tudi v drugih smereh. Pač pa za razvoj topništva ni več izgledov. Topovi večjega kalibra ne bodo prišli do veljave, ker bodo predaleč od cilja, da bi mogli igrati odločilno vlogo. Lahko sicer poškodujejo in uničijo oddaljena mesta, toda v vojni je treba uničiti armade, ne pa mesta. Najučinkovitejše orožje bližnje bodočnosti bo letalstvo, proti kateremu zaenkrat še nimamo nobene uspešne obrambe. Nedvomno bo pa izumila moderna znanost tudi proti temu strašnemu orožju primerno obrambno sredstvo. Posamezne vrste orožja bodo medsebojno navezane nase, toda v bitkah bo tudi v bodoče odločal genij. Napoleon, Aleksander, Hannibal in Cezar bi bili zmagali tudi v svetovni vojni. Taki slavni vojskovodje bi bili dobili bitke v vsaki vojni. Lahko se izpremeni taktika, more se rabiti novo orožje, pa vendar odloča v bitki genijalen mož.

Veliko bitko bodočnosti je naslikal maršal Foch kot prizor groznega kaosa, ko bruhajo tisoči ogromnih topov milijone granat na sovražnika, ko eksplodirajo neštete mine in bombe s strupenim plinom, ki prodira zaščitne maske in ubija cele stotnije vojakov, ko padajo streli, ki širijo neugasljiv plamen, čigar moč je tako strašna, da v hipu sežne človeško meso do kosti. Tanki bodo kosili na vse strani, strojne puške v rokah milijonov vojakov bodo streljale tako hitro, da celo ptiči ne bi mogli preleteti bojišča brez nevarnosti. Nebo bo pokrito z letali, ki bodo širila razdejanje in smrt od zgoraj. Za bojišči se bodo rušila mesta in vasi v plamenih in razdejanju topovskih strelov in bomb, ki jih bodo metali letalci. V bodoči vojni nastopijo zračna torpeda, letala in tanki, ki jih bodo upravljali potom radia tako, da nihče ne bo vedel, kje je roka, ki vse to strašno orožje upravlja. Smrt bo kosila potom radia in ljudje bodo umirali v zastrupljenem ozračju ali pod udarcem nevidnih žarkov. Splošnemu razdejanju v zraku, na kopnem in na vodi bo morala slediti strašna vročina in lakota, ki bo pokončala še ono malo ljudi, kar jih bo ostalo daleč od bojišč.

Tako je opisoval veliki vojskovodja bodočo vojno, ki lahko izbruhne že v bližnji bodočnosti. Sam je pa veroval, da do strahovitega klanja ne pride, ker bo človeštvo našlo pametnejša sredstva, da uredi medsebojne spore.

Najlepši parnik na svetu zgorel

Že včeraj smo poročali o katastrofalnem požaru, ki je izbruhnil v največji hamburški ladjedelnici Blohm & Voss. Goreti je začelo na še nedograjenem parniku »Evropa«, dvojniku in sestrski ladji »Bremen«, ki so jo lani spustili v morje. Požar še vedno traja in po najnovejših poročilih je vsaka nada na rešitev krasnega parnika zaman, kajti gasilci so v borbi z besnečim elementom brez moči.

Požar, ki je izbruhnil v ladjedelnici Blohm & Voss, je dozdaj največji, kar jih je bilo kdaj na parnikih v hamburški luki. Gasilci iz Hamburga in okolice so včeraj več dan gasili, pa se jim ni posrečilo ognja zajeziti, kaj šele parnik rešiti. Reševalne akcije se je udeležilo z morja 20 gasilnih čolnov, dočim so gasilci s kopnega napeljali 20 cevi na parnik. Mogočni curki vode pa niso mogli ognju do živega, marveč so samo povečali nevarnost, da se parnik potopi. Najbolj je divjal ogenj v srednjem delu parnika, kjer je uničil najprej krasno skupno dvorano in jedilnico, nato pa še ostale prostore. Snoči okoli 20. je bilo že jasno, da se gasilcem ne bo posrečilo požara udušiti in da je parnik izgubljen. Nagnil se je že na stran in se začel potapljati.

»Evropa«, ki jo je gradil severonemški Lloyd, je bil najhitrejši in najmodernejši parnik na svetu. Konstrukcija je bila tehnično neprekosljiva in izračunano je bilo, da bo kot najhitrejši parnik na svetu vožnjo na progi Hamburg—Newyork skrajšal najmanj za 18 ur. Vso notranjo opremo so izgotovili po načrtih priznanih nemških umetnikov. Na parniku, ki je obsegal 46.000 ton, je bilo prostora za 2200 potnikov in za 1000 mož posadke. Škoda je ogromna in se ceni na 50 milijonov mark, to je v naši valuti okoli 660 milijonov Din.

Kako je požar nastal, še ni točno ugotovljeno. Po eni verziji je cigaretni ogorek zažgal gumijasto prevleko stopnic, govori se pa tudi, da je bil požar podtaknjen. Severonemški Lloyd je za ugotovitev pravega vzroka požara razpisal veliko nagrado.

Ženske karijere v orijentu

V daljnem orijentu, kjer imajo ljudje drugačne življenjske nazore, nego mi, si ni mogoče misliti ženskega pokreta v našem pomenu besede. Že s tem, da vera zapostavlja ženske za moškimi in da so orijentalske ženske zelo podvržene verskim predsodkom, je razvoj ženskega pokreta zelo omejen. Kljub temu se pa najdejo tudi med orijentalskimi ženskami izjeme, kakršne so Kitajka Ceng, Turkinja Laila in Kitajka Tseuhi.

Sume Ceng je diplomatka. Študirala je na pariški Sorbonni, kjer je promovirala za doktorico prava, in pridružila se je francoskim feministkam. Leta 1919 je bila pozvana v kitajsko delegacijo na mirovnih pogajanjih, pozneje pa v vladni odbor pokrajine Kiangsu. Kmalu je postala predsednica vrhovnega sodišča v Šanghaju in rektorica juridične fakultete na tamkajšnji univerzi. Začetkom lanskega leta se je mudila v tajni misiji v Parizu in imela je pet tajnikov.

Laila je edini ženski fakir Indije in vsi člani njene rodbine so bili jogi. Kot vedeževalka in fakirka je zaslovela tudi v Evropi.

Največjo in najbolj romantično karijero med orijentalskimi ženskami je pa napravila kitajska cesarica Tseuhi. Bila je hči plemiške rodbine iz Mandžurije in kot 15letno dekletce jo je povabila cesarica mati k svojemu sinu, cesarju Hiensoungu, da bi se v njeni družbi kratkočasil. Cesar je bil pijanec in lenuh in kot tak se spočetka za mlado tovarišico sploh ni zmenil. Tseuhi je pa začela na videz pijančevati in s tem si je pridobila cesarjevo naklonjenost. Ko je rodila cesarju nezakonskega sinčka, je izpodrinila cesarico in postala prva cesarjeva ljubica. Z intrigami se je dokopala do prestola in sredi 19. stoletja je bila vladarica dežele vzhajajočega solnca. Umrla je leta 1908 v starosti 73 let.

MESEČNA NAROČNINA 12 DIN

Najboljši in najcenejši insercijski organ. — Oglasi v našem listu imajo popoln uspeh. Mali ogl. beseda 50 p Edini popoldanski list Slovenije. — Uprava Ljubljana, Knaflova 5

SLOVENSKI NAROD

Opalograph razmnoževalec z vrstveno znamko »Globus«, kakor tudi potrebščine dobite edinole pri

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Telefon 2980 Pazite na vrstveno znamko! Vse drugo potvarbe!

Makulaturni papir

kg à Din 4·—

prodaja uprava "Slov. Naroda"

»Mali oglasi«

Vsaka beseda **50 par.** *Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! – Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. – Najmanjši oglas* **Din 5·—**

Uradnik

z večletno prakso, izurjen v nemški in slovenski korespondenci, knjigovodstvu (bilancist), nemški in slovenski stenografiji, strojepisju in v vseh pisarniških delih, išče službo pri večjem podjetju ali odvetniški pisarni. Nastop lahko takoj. Dopise prosim na upravo »Sl. Naroda« pod »Samostojna moč 579«.

Pension-hotel išče

sobarico, plačilne natakarje in jedilonoše. Reflektira na boljše moči. Oferte poslati na »Palace hotel«, Kaštel Stari. 606

Slike na platnu

Potnik, ki je pred enim mesecem v Radovljici zbolel, naj javi svoj naslov, oziroma njegova tvrdka Lerh, Radovljica. 604

Spalne divane, otomane

žimnice in vse tapetniške izdelke kupite najceneje in najboljše pri FRAN JAGER, tapetnik Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29. 34/I.

Za velikonoč!

NOGAVICE

svilene, svil. flor., cvirnate, bombažne, damske, moške in otroške, moško perilo, ovratnike, zapestnice, damske reform hlače, rokavice, kravate, moške in otroške naramnice, žepne robce priporoča po nizkih cenah

Osvald DOBEIC, Ljubljana Pred škofijo št. 15

Za velikonoč!

Proda se ceno:

moška obleka, 2 kosa blaga za obleke, peres. žimnica, ženski kostum. Ogleda se od 7—9 in 6—8 ure. Ljubljana, Stara pot 1/I, vrata 3. 603

24. februar

Slavica, ako mogoče svidenje v sredo. Čas in kraj kakor zadnjič. Poljube pošilja M.....ko 602

Prikrojevalni tečaj

krojačem, šivilijam, pletilijam 8. aprila. Pouk moškega, damskega perila. Dame dobijo pouk v poljubnih urah. Ker se moda spreminja, imajo učenci tečaj v vsako leto brezplačni 6 tedenski tečaj o novitetah. Rekomandacija služb. Izdelovanje krojev. Krojno učilišče, francoski modni salon, Ljubljana, Stari trg 19. 601

Sostanovalca

sprejmem k mirnemu gospodu takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Slov. Naroda«. 600

Zaslužek

dobi vsak pošten človek. Pošljite 2 Din v znamkah, pa Vam pošlje pojasnila Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 12. 599

D. M. C.

znamvanec, perl - prejica, Moulnié, krpanec C. M. S. in »Ara«, kvačkanec, kronsko, guliver in Lord svilo razne čipke, zobčke, vezenino trakove, gumbe in zaponke za plašče, lišp, biserne, za moške obleke, zapestne, ovratne, lastiko široko in ozko, vezalke priporoča po najnižjih cenah

Osvald DOBEIC, Ljubljana Pred škofijo št. 15

Velika zaloga in izbira dišečega mila.

Ribiči! Čas je, da se opremite za ribolov, kar Vam nudi bogata izbira.

F. K. KAISER, PUSKAR LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

Najpopolnejši

STOEWER šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana Selenburgova ulica 6/I.

Brezplačen pouk. 10-letna garancija. 21/I. Telefon št. 980

Kemična tvornica

v glavnem mestu pokrajine S. H. S., ki dobro uspeva, se proda

z vilo vred

ali se pa sprejme vanjo družabnik z večjo glavnico. Ponudbe pod „Rentabilita" na upravo Slov. Naroda

450

Tekstilni Biro Jaša Alkalaj & Albala

Beograd, Kralja Petra ul. 30/32.

Zastopa največje svetske tovarne strojev za celokupno industrijo, med drugim tudi:

Schubert & Salzer A. G. Maschinenfabrik, Chemnitz Sächsische Webstuhlfabrik (Louis Schönherr), Chemnitz Mauser-Werke A. G., Oberndorf, specialne šivalne stroje

Sprejema se ureditev in instalacija celokupnih tekstilnih tovarn, od največjih do najmanjših. Pozna točno domače industrijske prilike in je brezplačno na razpolago vsem nasvete o vseh tehnično-tekstilnih vprašanjih. Zastopa vse tekstilnie sirovine od najkulantnejših proizvrstnih svetovnih tvrdk.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.